

Mga Piling Tula ni Ruben Dario

Teodoro Maranan, tagasalin

Triste, muy tristemente...

*Un día estaba yo triste, muy tristemente
Viendo cómo caía el agua de una fuente.
Era la noche dulce y argentina. Lloraba
la noche. Suspiraba la noche. Sollozaba
la noche. Y el crepúsculo en un suave amatista
diluía la lágrima de un misterio artista.
Y ese artista era yo, misterioso y gimiente,
Que mezclaba mi alma al chorro de la fuente.*

Malungkot, napakalungkot...

Nalungkot ako isang araw, napakalungkot
na pinagmamasdan kung paano pumapatak ang tubig mula sa fountain..
Isang kasiya-siya at maaliwalas na gabi iyon. Lumuha
ang gabi. Nanaghoy ang gabi. Humikbi
ang gabi. At ang may mapayapang kulay amatistang dapit hapon
ay pumawi sa luha ng isang mistryosong alagad ng sining.
At ako ang alagad ng sining na iyon, mahiwaga at nananaghoy,
At sumanib ang aking diwa sa agos ng tubig mula sa fountain.

Canción de otoño en primavera

A G. Martínez Sierra

*Juventud, divino tesoro,
¡ya te vas para no volver!
Cuando quiero llorar, no lloro...
y a veces lloro sin querer...*

*Plural ha sido la celeste
historia de mi corazón.
Era una dulce nina, en este
mundo de duelo y aficción.*

*Miraba como el alba pura;
sonreía como una flor.
Era su cabellera obscura
hecha de noche y de dolor.*

*Yo era tímido como un niño.
Ella, naturalmente, fue,
para mi amor hecho de armiño,
Herodías y Salomé...*

*Juventud, divino tesoro,
¡ya te vas para no volver...!
Cuando quiero llorar, no lloro,
y a veces lloro sin querer...*

*La otra fue más sensitiva,
y más consoladora y más
halagadora y expresiva,
cual no pensé encontrar jamás.*

*Pues a su continua ternura
una pasión violenta unía.
En un peplo de gasa pura
una bacante se envolvía...*

*En sus brazos tomó mi ensueño
y lo arrulló como a un bebé...
Y le mató, triste y pequeño,
falto de luz, falto de fe...*

*Juventud, divino tesoro,
¡te fuiste para no volver!
Cuando quiero llorar, no lloro,
y a veces lloro sin querer...*

*Otra juzgó que era mi boca
El estuche de su pasión,
Y que me roería, loca,
Con sus dientes el corazón,*

*poniendo en un amor de exceso
la mira de su voluntad,
mientras eran abrazo y beso
síntesis de la eternidad;*

*y de nuestra carne ligeramente
imaginar siempre un Edén,
sin pensar que la Primavera
Y la carne acaban también...*

*Juventud, divino tesoro,
¡ya te vas para no volver!
Cuando quiero llorar, no lloro,
y a veces lloro sin querer.*

*¡Y las demás!, en tantos climas,
en tantas tierras, siempre son,
si no pretexto de mis rimas,
fantasmas de mi corazón.*

*En vano busqué a la princesa
Que estaba triste de esperar.
La vida es dura. Amarga y pesa.
¡Ya no hay princesa que cantar!*

*Mas a pesar del tiempo terco,
mi sed de amor no tiene fin;
con el cabello gris me acerco
a los rosales del jardín...*

*Juventud, divino tesoro,
¡ya te vas para no volver...!
Cuando quiero llorar, no lloro,
y a veces lloro sin querer...*

¡Mas es mía el Alba de oro!

Awit ng Taglagas sa Panahon ng Tagsibol *Para kay G. Martinez Sierra*

Kabataan, banal na yaman,
lilisan ka na upang di na magbalik pa!
Kung ibig kong lumuhua, di ako makaluha...
at kung minsan lumuluha ako na di ko ninanasa...

Marami na ang naging makalangit
na kasaysayan ng aking puso.
Isang malambing na bata siya,
sa mundong ito ng lungkot at dusa.

Tulad siya ng dalisay na bukang liwayway;
Tulad ng isang bulaklak kung siya'y ngumiti.
Itim ang kanyang buhok
Na likha ng gabi at pighati.

Kimi akong tulad ng isang paslit.
Siyá, na dapat asahan,
sa aking busilak na pag-ibig
ay sina Herodias at Salome...

Kabataan, banal na yaman,
lilisan ka na upang di na magbalik pa!
Kung ibig kong lumuha, di ako makaluha...
at kung minsan, lumuluha ako na hindi ko ninanasa...

Ang isa ay higit na maramdamin,
at higit na mapagdamay, at higit na
mapang-aliw at mapagmahal,
naisip kong di na ako makatatagpo ng isang tulad niya.

Sa kanyang walang maliw na pagsinta
isang masidhing pag-ibig ang nabuo.
Sa isang busilak na bestidong *peplo*
Isang *bacante* ang nabihiisan.

Sa kanyang kandungan nakamit ko ang aking pangarap
at ipinaghele ito gaya ng isang paslit...
At kinitil ito, kay lungkot at isang musmos,
kulang sa liwanag, sa katapatan ay kapos...

Kabataan, banal na yaman,
lilisan ka na upang di na magbalik pa!
Kung ibig kong lumuha, di ako makaluha,
at kung minsan lumuluha ako na hindi ko ninanasa...

Isa ang nagsabing ang aking bibig
ang siyang sisidlan ng kanyang pag-ibig,
baliw na winasak ako

ng mga ngipin niyang sumira sa puso,

Nasa isang masidhing pag-ibig
ang kanyang ganap na kalooban,
at ang mga yakap at halik
ang kabuuan ng walang hanggan;

At sa ating murang kabataan
isang Eden ang laging pinapangarap,
wala sa isipan na ang panahon ng Tagsibol
at ang kabataan ay mayroon ding katapusang...

Kabataan, banal na yaman,
lilisan ka na upang di na magbalik pa!
Kung ibig kong lumuha, di ako makaluha,
at kung minsan lumuluha ako na hindi ko ninanasa...

At ang iba ay laging ganoon din,
sa ibang mga panahon, sa maraming lupain,
kung hindi magkunwari ang aking tulain,
sa aking puso'y iba't ibang pangitain.

Sa kawalang pag-asa, hinanap ko ang prinsesa
na nalulungkot sa paghihintay.
Mahirap ang buhay. mapait at kay bigat.
Wala ng aawit na prinsesa!

Sa kabilang panahon na kay lupit,
hindi matapos ang pagkauhaw ko sa pag-ibig;
ngayong ang buhok ay may puti ng salit
ako, sa mga rosas ng hardin ay lumalapit...

Kabataan, banal na yaman,
lilisan ka na upang di na magbalik pa!
Kung ibig kong lumuha, di ako makaluha...
at kung minsan lumuluha ako na hindi ko ninanasa...

Higit sa lahat, akin ang ginintuang bukang liwayway!